

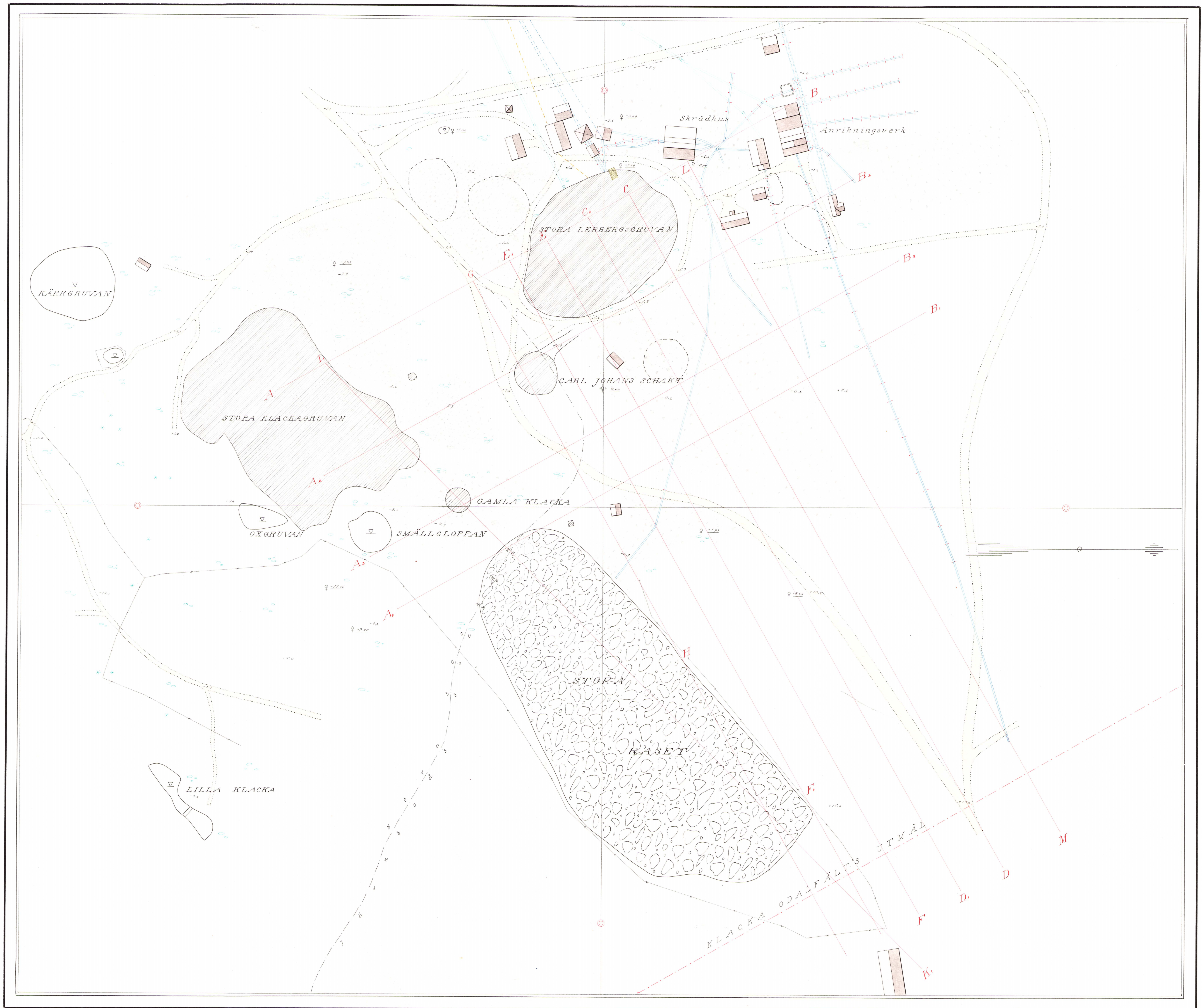
KLACKA och LERBERGS

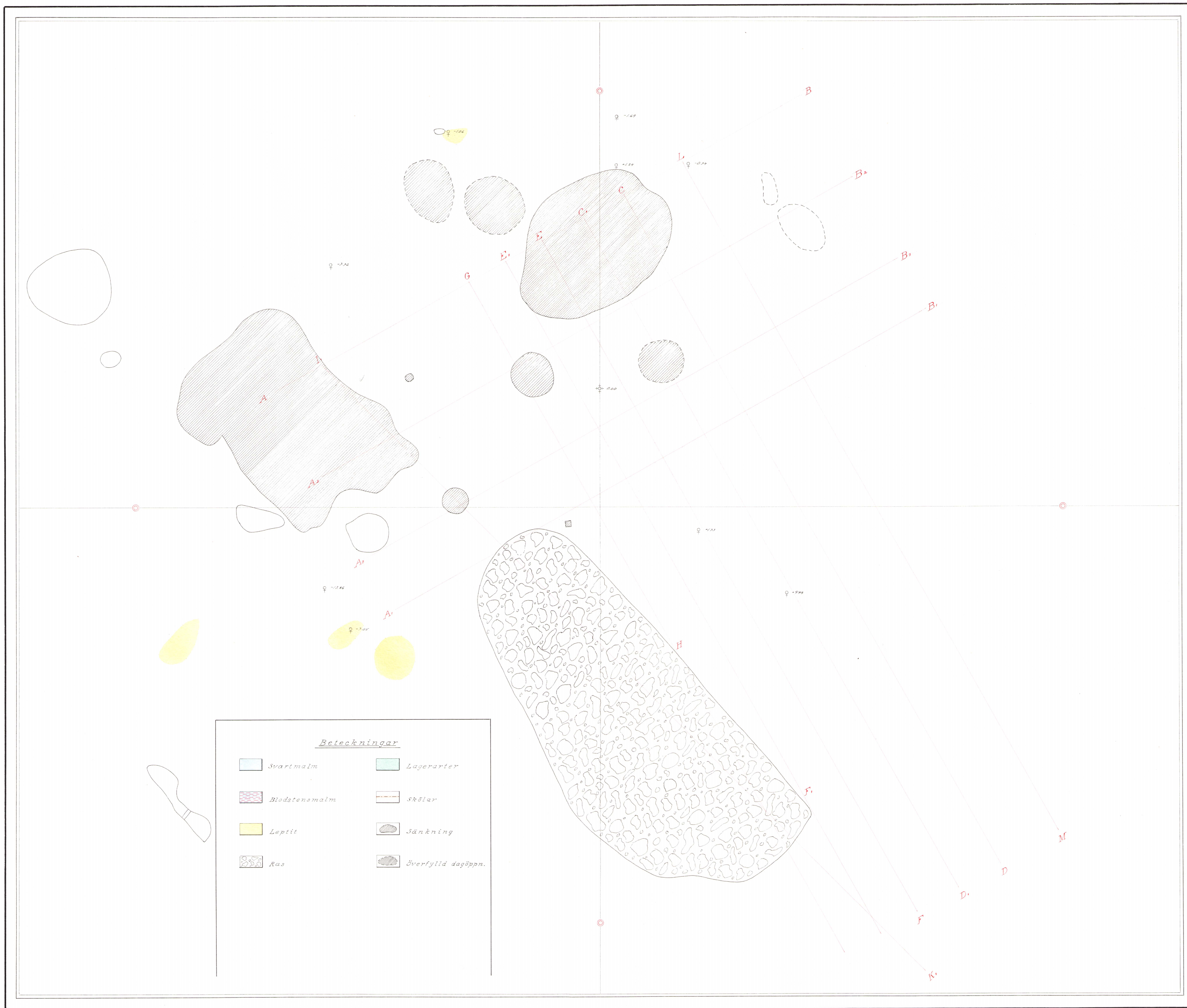
GRUFVEFÄLT

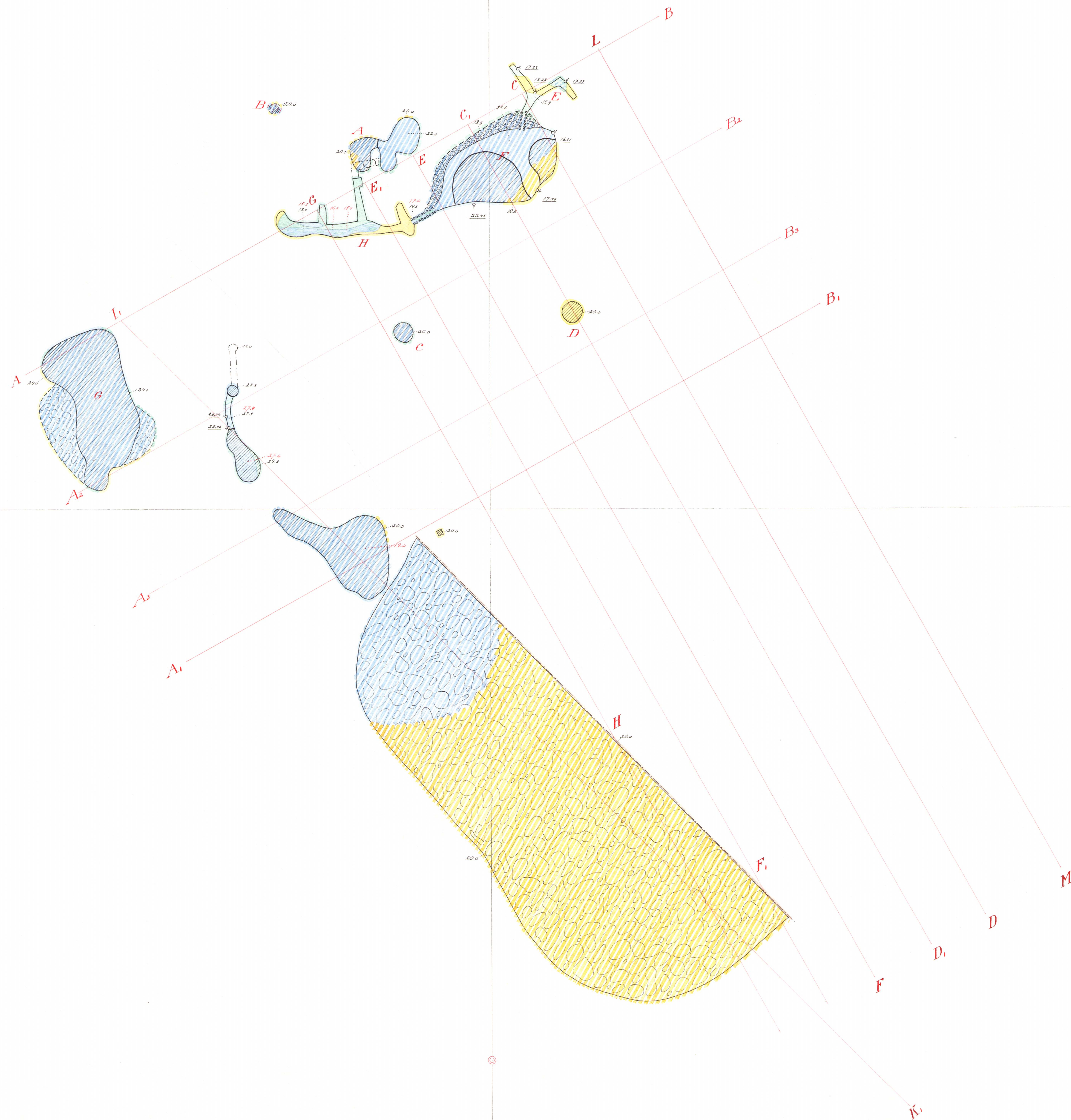
KARTAN KOMPLETTERAD: Kompletteringsmätning till denna karta

Mätningarna		Kompletterings- handlingarnas förvaring	Grusmätare		För tiden		Herkställs av	Inlagd i denna karta	
avslutade	inlagda		namn	beh. dato	från och med	till och med		av	den
9/4 1930	7/5 1930	Sinbergs gruvkontor	Fredrik Nyberg	9/4 1908					
					19 ²¹ / ₇ 32	19 ²¹ / ₇ 32	J. A. Johanson	Erv. L. Berglund	19 ²¹ / ₇ 33
					19 ²¹ / ₇ 32	19 ²¹ / ₇ 35	J. A. Johanson	Erv. L. Berglund	19 ²¹ / ₇ 36

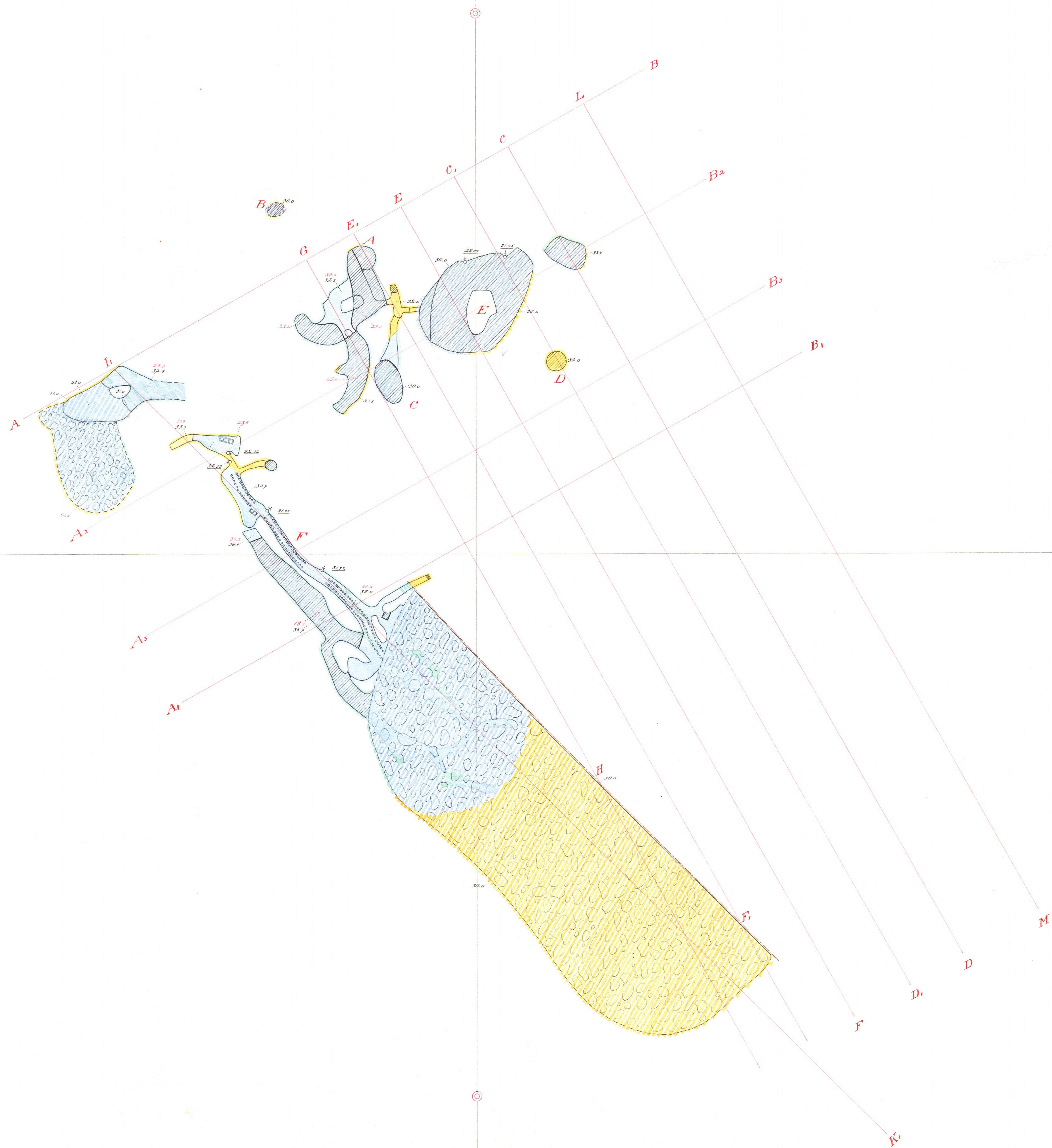

- A* Lilla Lerberget
B Kilgruvan
C Carl Johans schakt
D Prins Gustafs "
E Fallerkerna
F Stora Lerbergs-stöten
G " Klacka "
H Störtorna

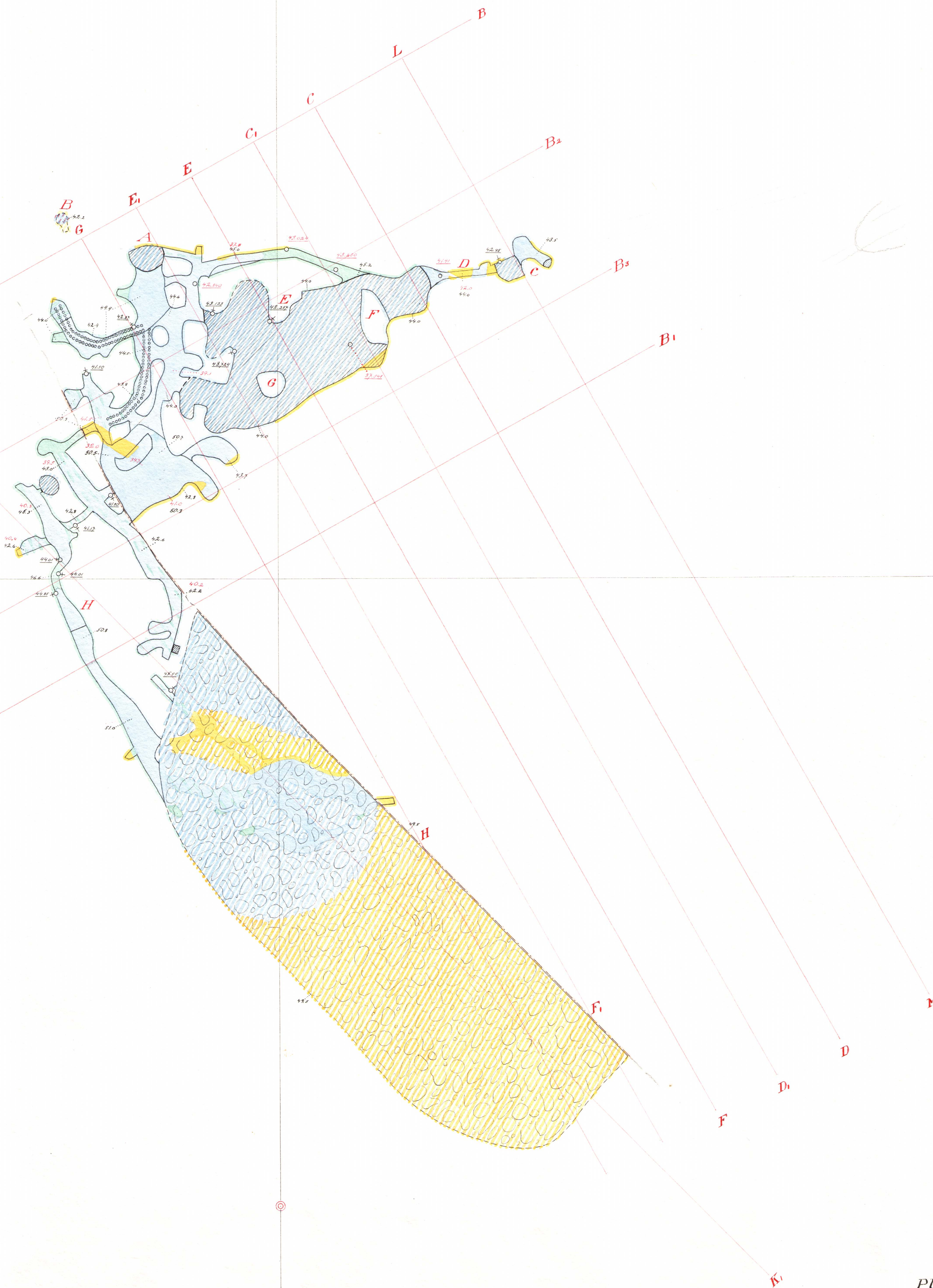
Plan å cirka 20 m.

- A* Lilla Lerberget
- B* Kilgruvan
- C* Carl Johans schakt
- D* Prins Gustafs "
- E* Vattenpeloren
- F* Övre Hammarby

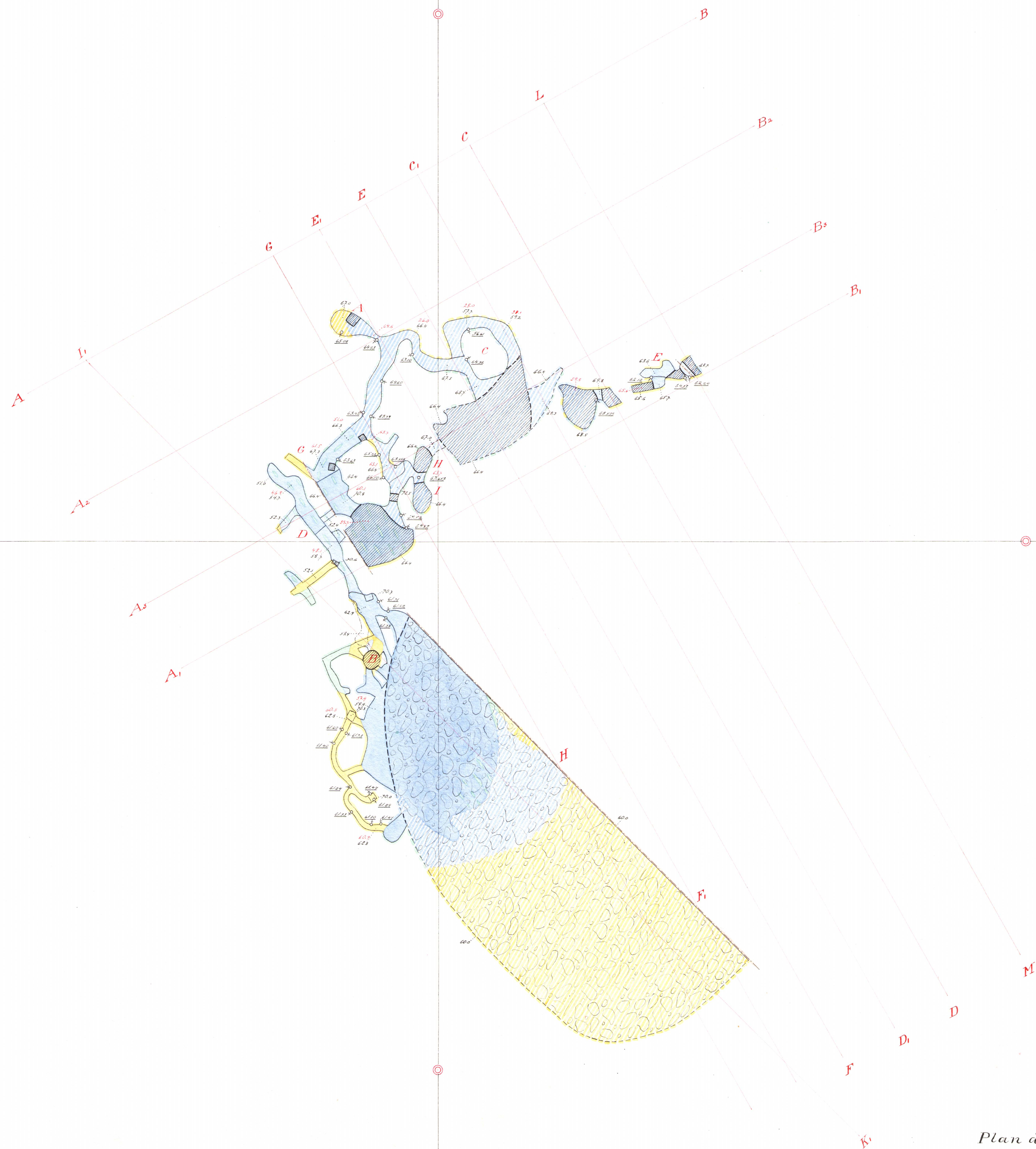
Plan å cirka 30 m.

- A* Lilla Lerberget
B Kilgruvan
C Ångermanland
D Assessorsorten
E Vattenpelaren
F Rygghuds
G President
H Hammarby

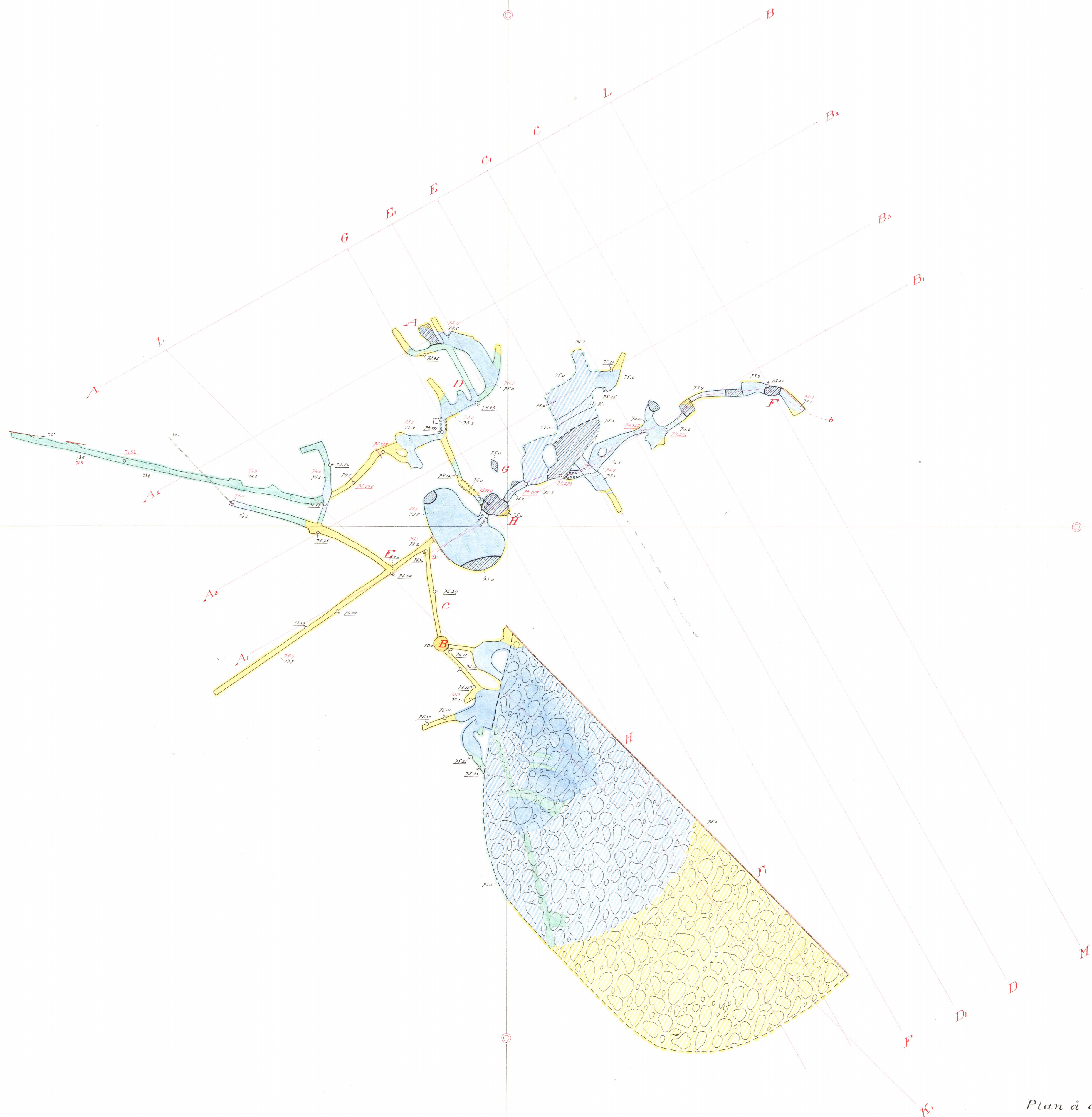
Plan å cirka 45 m.

- A* Lilla Lerberget
B Oskars schakt
C Prins Gustafs pelare
D Nedre Hammarby
E " Löthners orter
F Stjärnorten
G Meijers ort
H Krutorts sänkning
I Rälvägs "

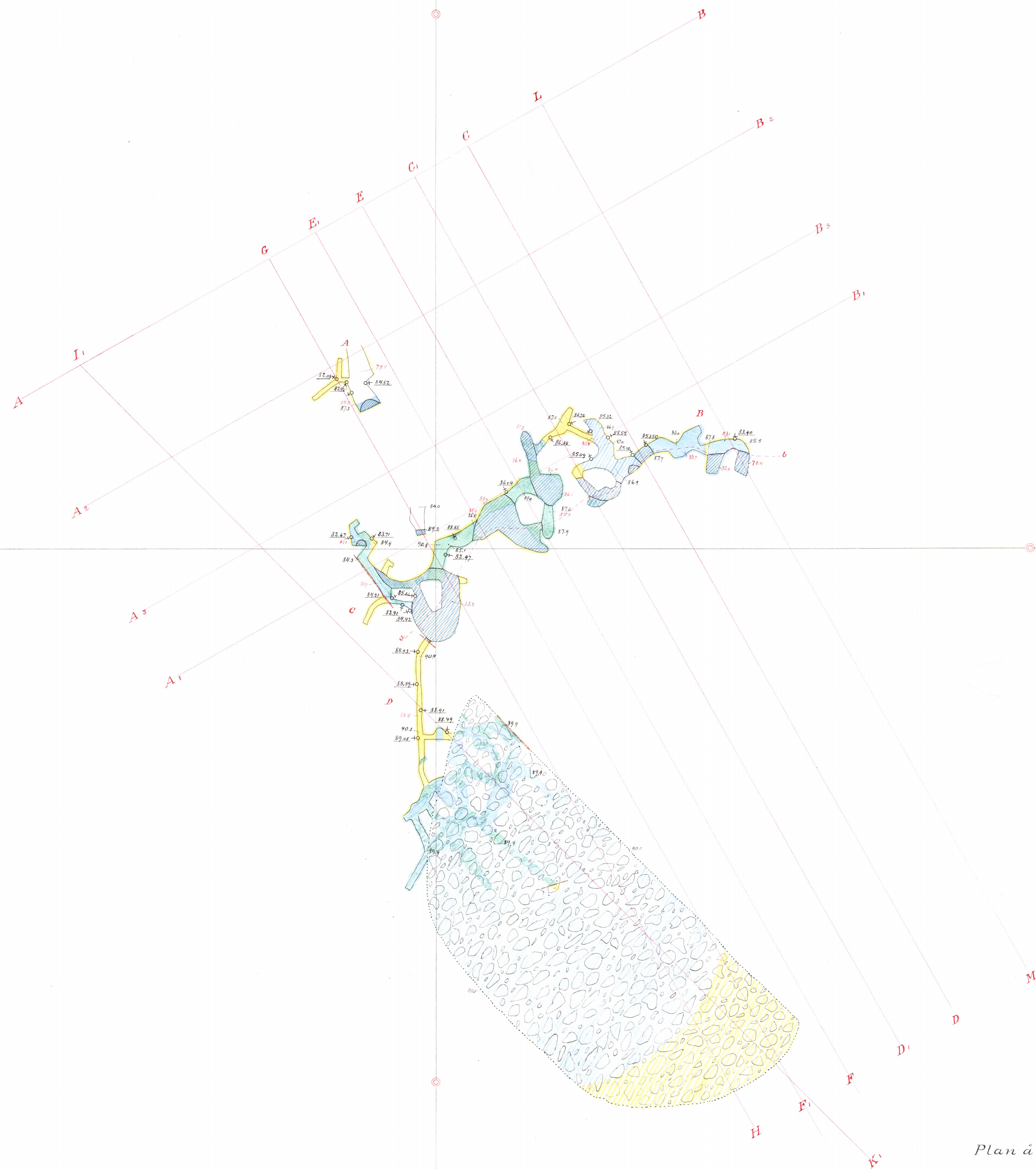
Plan å cirka 60 m.

- A* Lilla Lerberget
B Oskars schakt
C " ort
D Carl Johans orter
E Malmbergs "
F Gabriels "
G Krutorts sänkning
H Rälvägs "

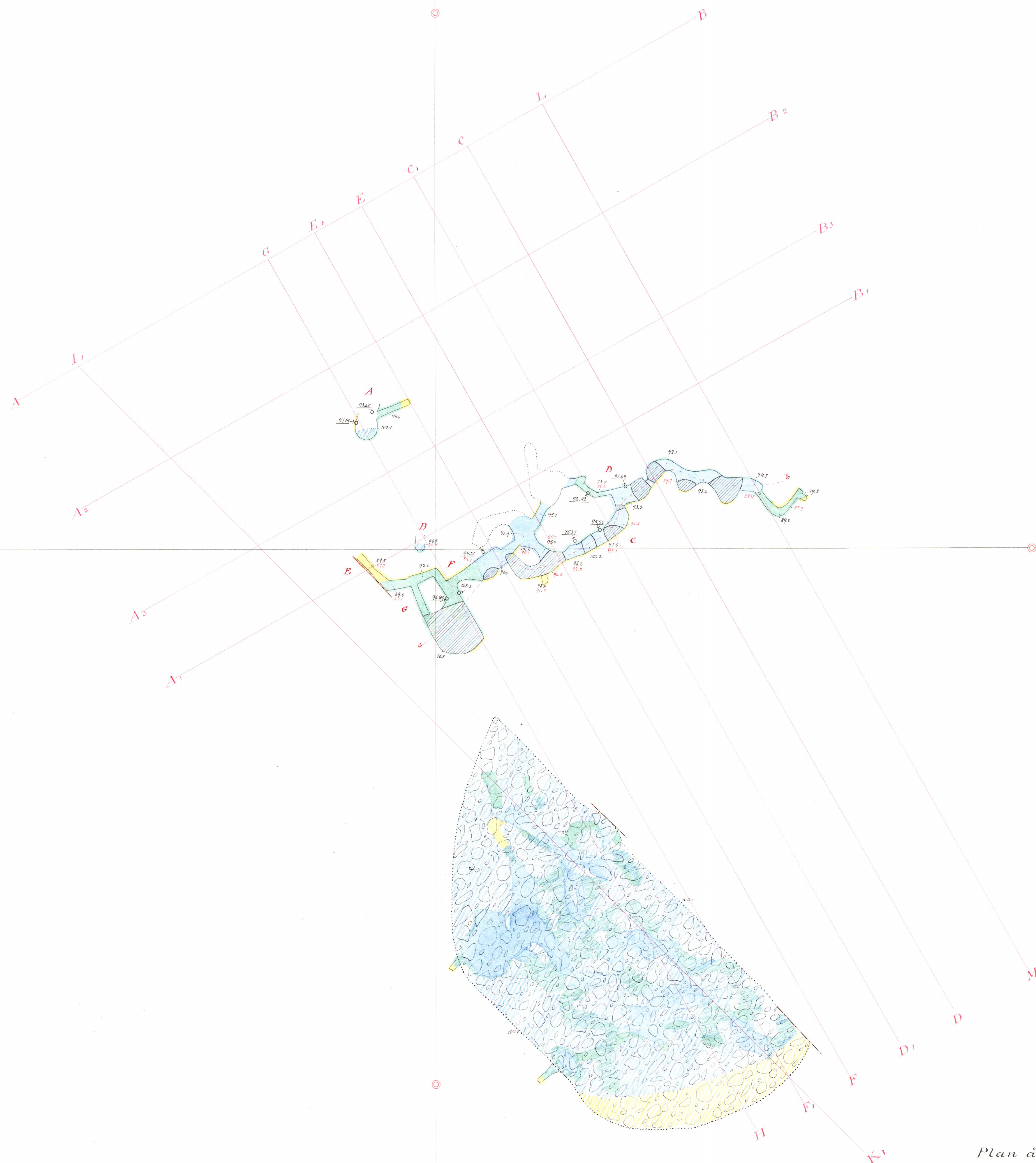
Plan å cirka 75 m.

- A* Lilla Lerberget
- B* Gabriels ort
- C* Doktora
- D* Bergsmansorten

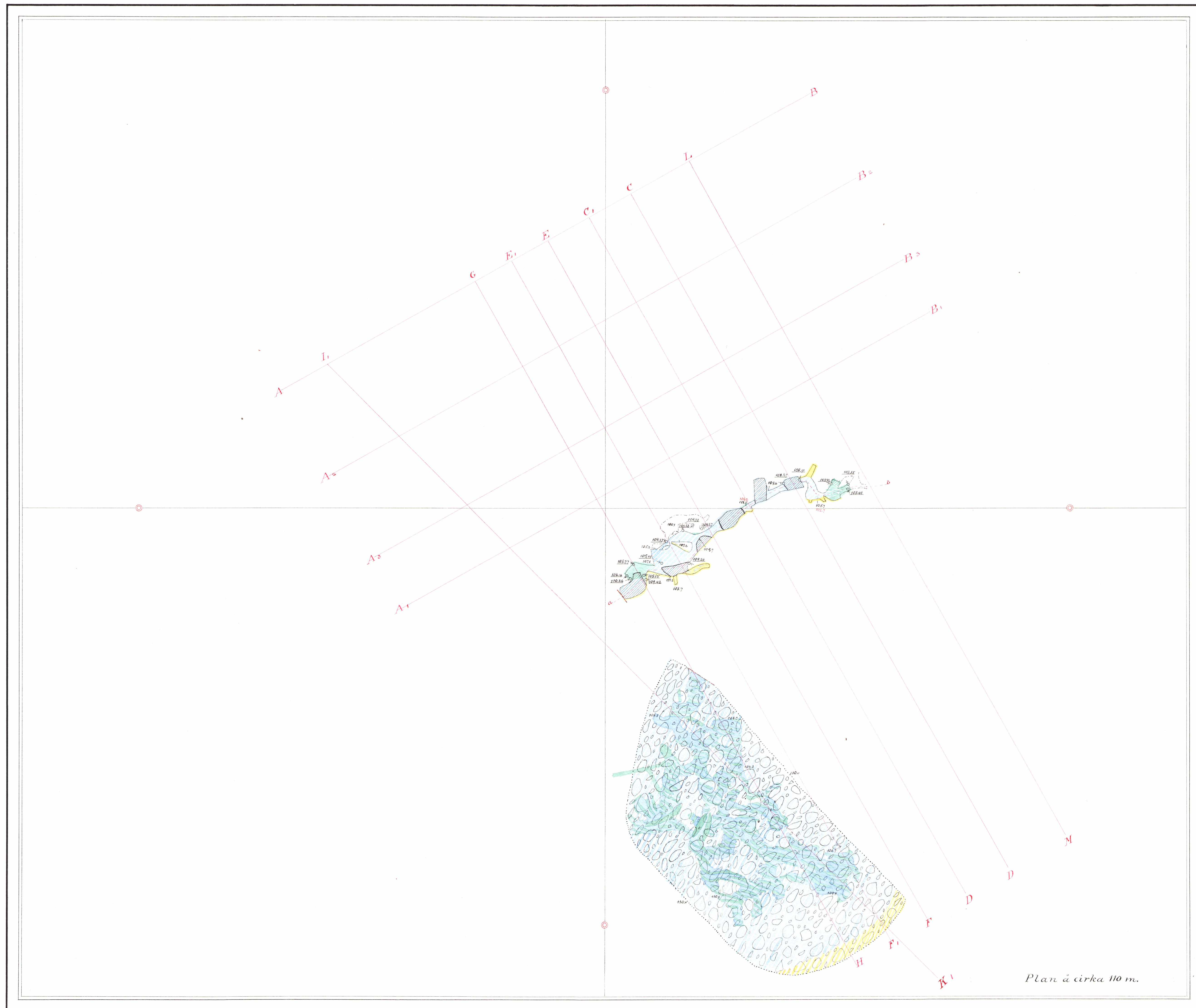

Plan å cirka 90 m.

- A* Lilla Lerberget
- B* Krulorts sänkning
- C* Kyrkorten
- D* Hermans ort
- E* Bergmans ort
- F* Kungsvorten
- G* Bakugnsbotten

Plan å cirka 100 m.

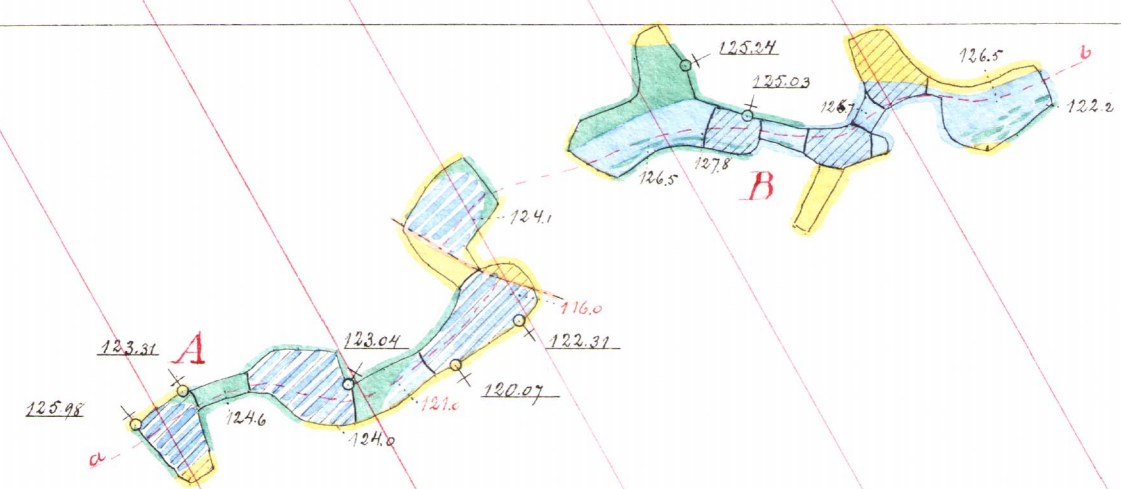

Plan à cirka 110 m.

A Bismarke

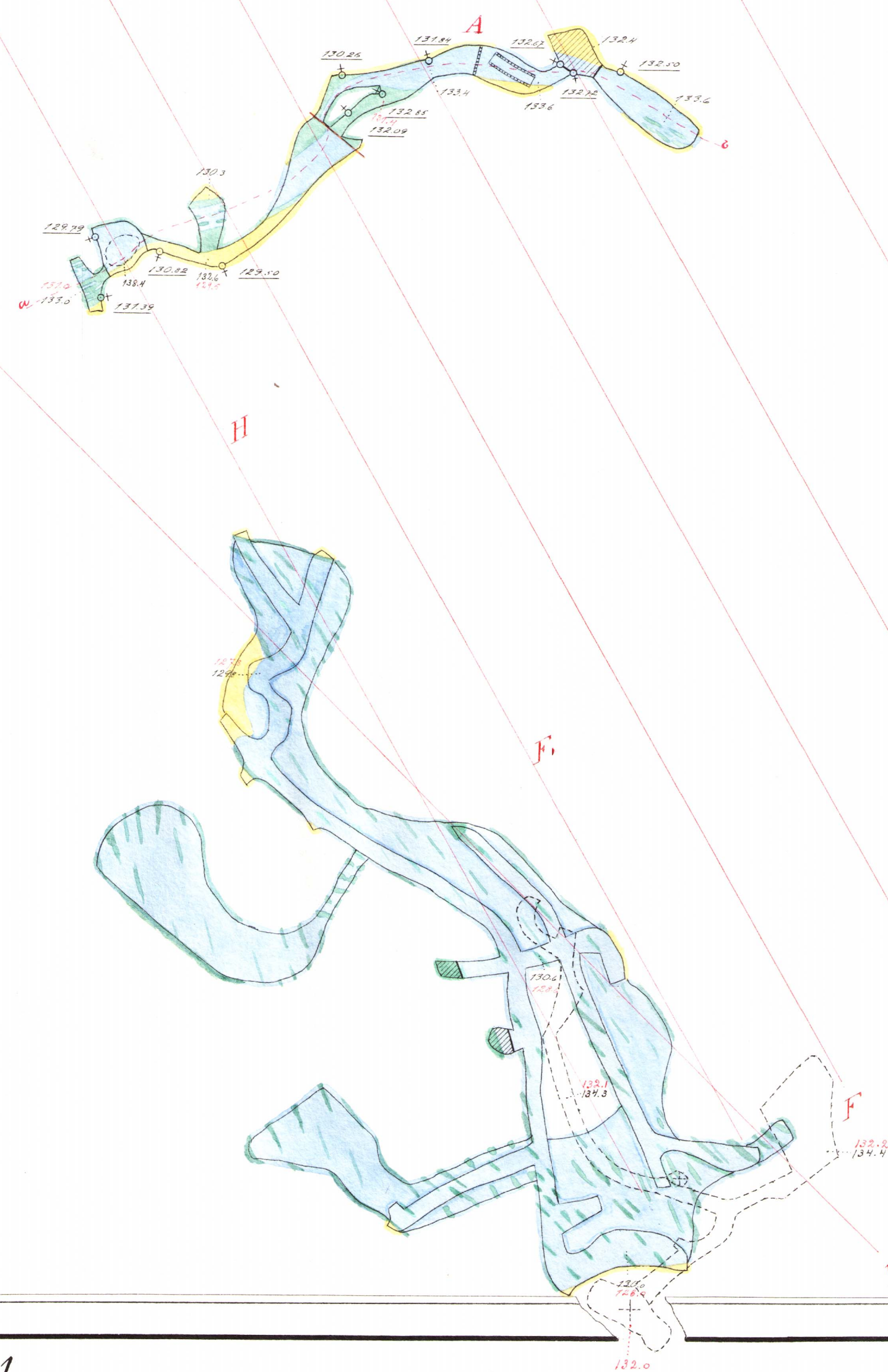
Plan à cirka 115 m.

A Arvprinsen
B Spanien

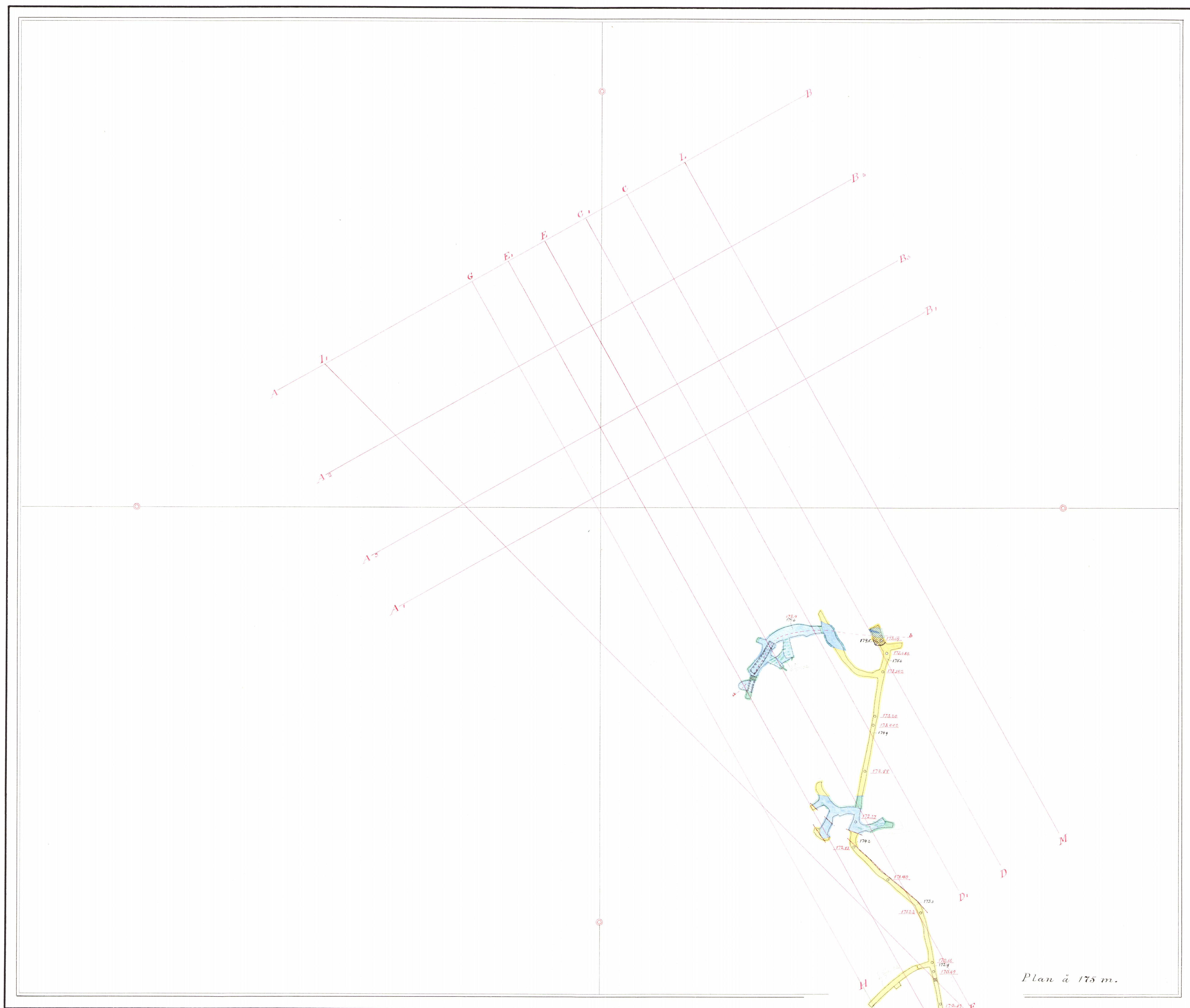

Plan å cirka 125 m.

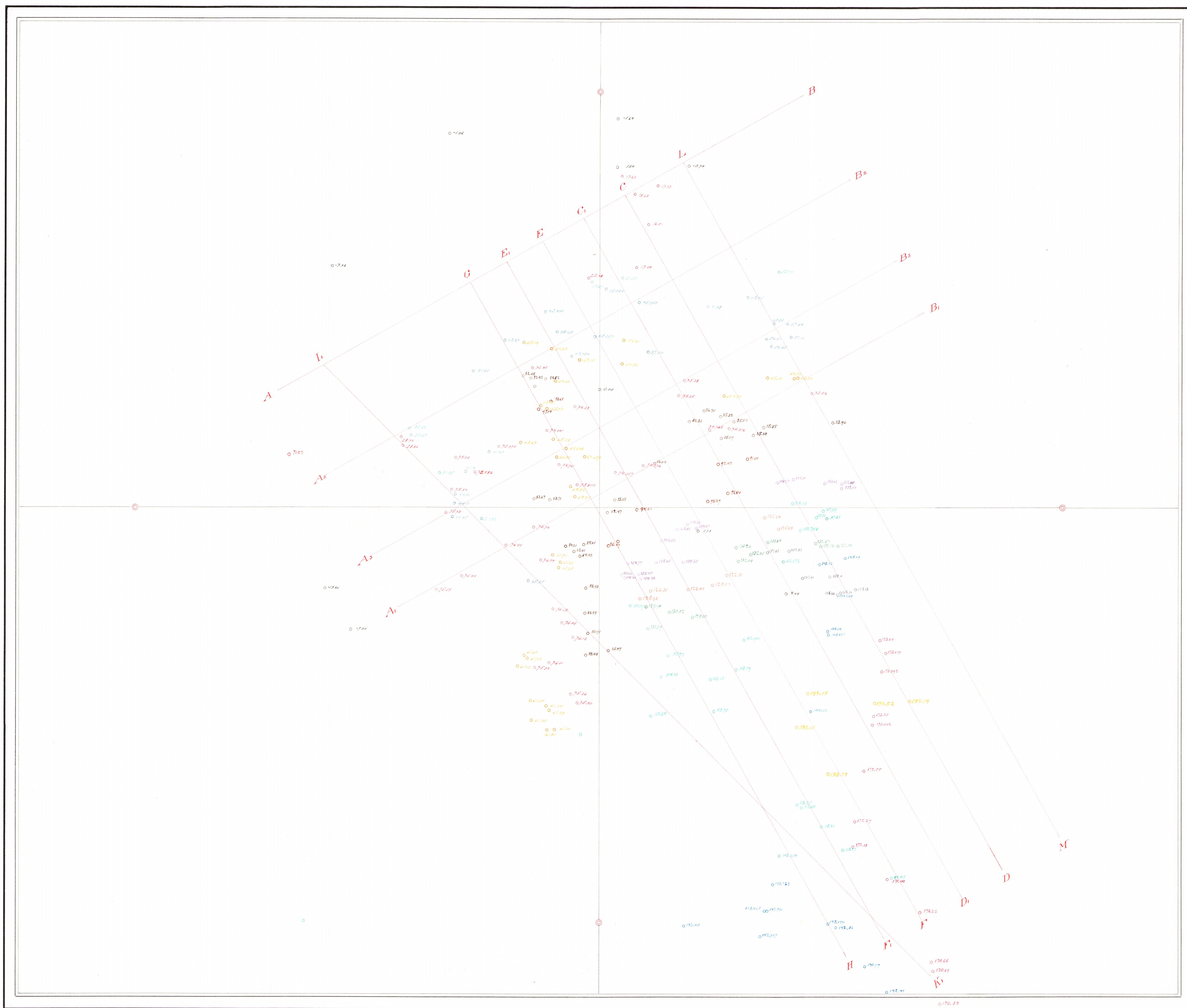
A Madrid

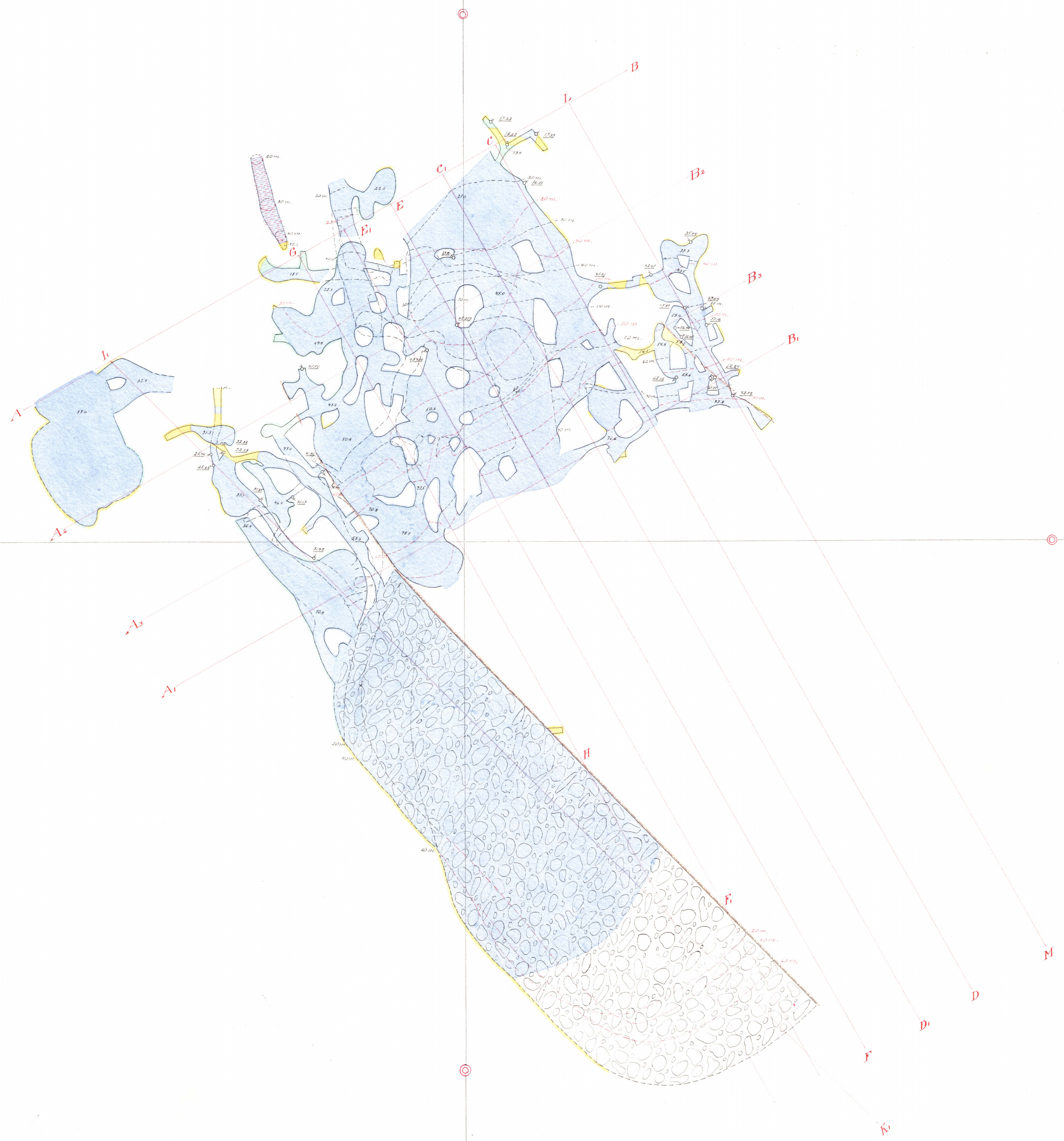
Plan à 150 m.

Fol. 14

Märkpunktsblad

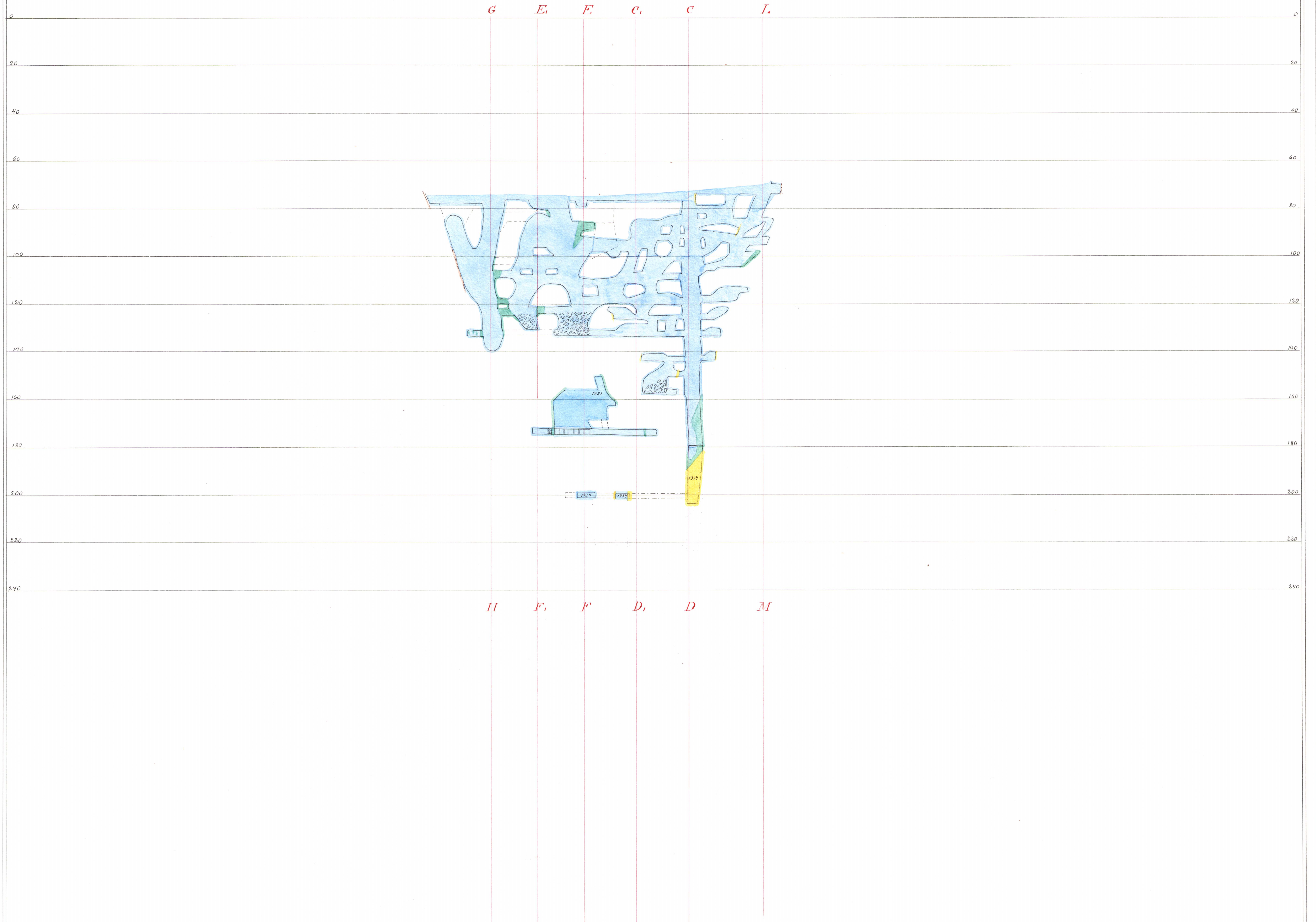

Projektion på horisontalplanet

Vertikalprojektion

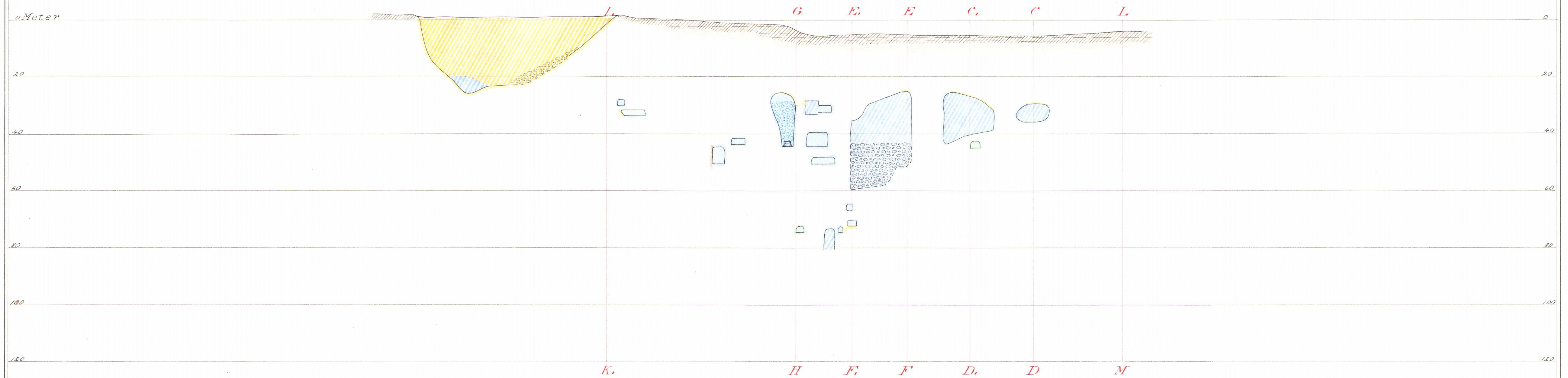
på *A-B*

av skärning *a-b*

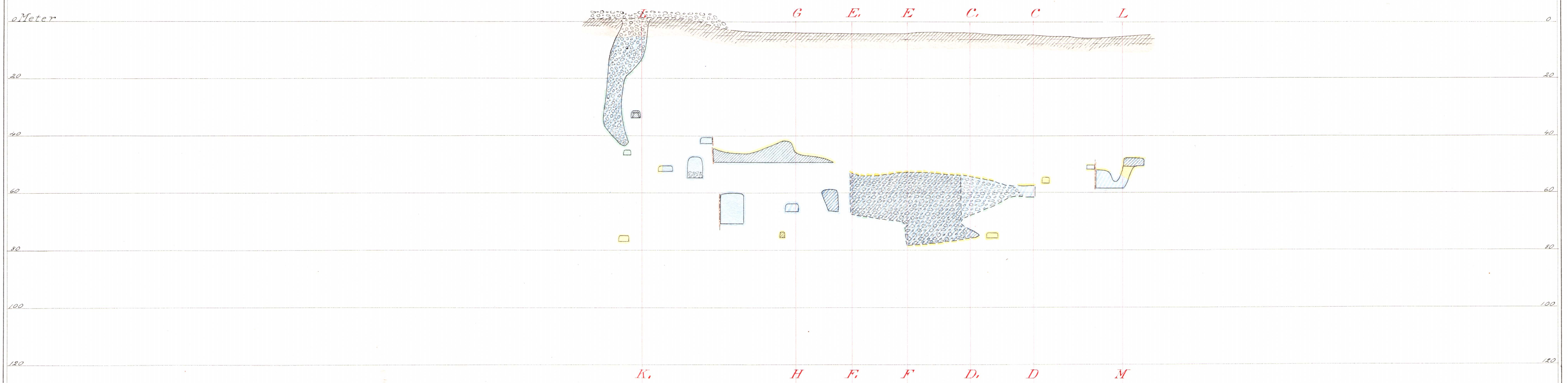

Vertikalskärningar efter

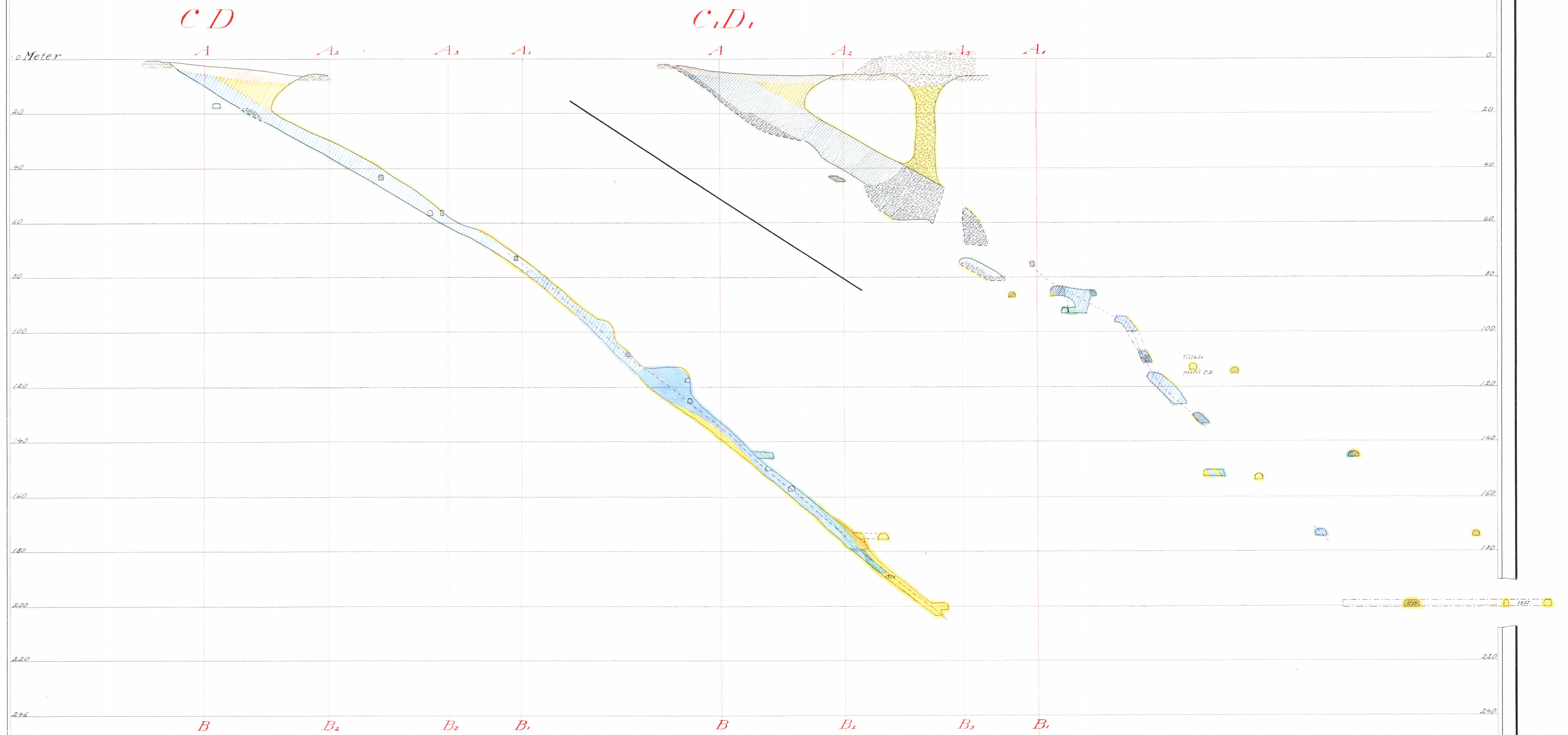
A₂B₂

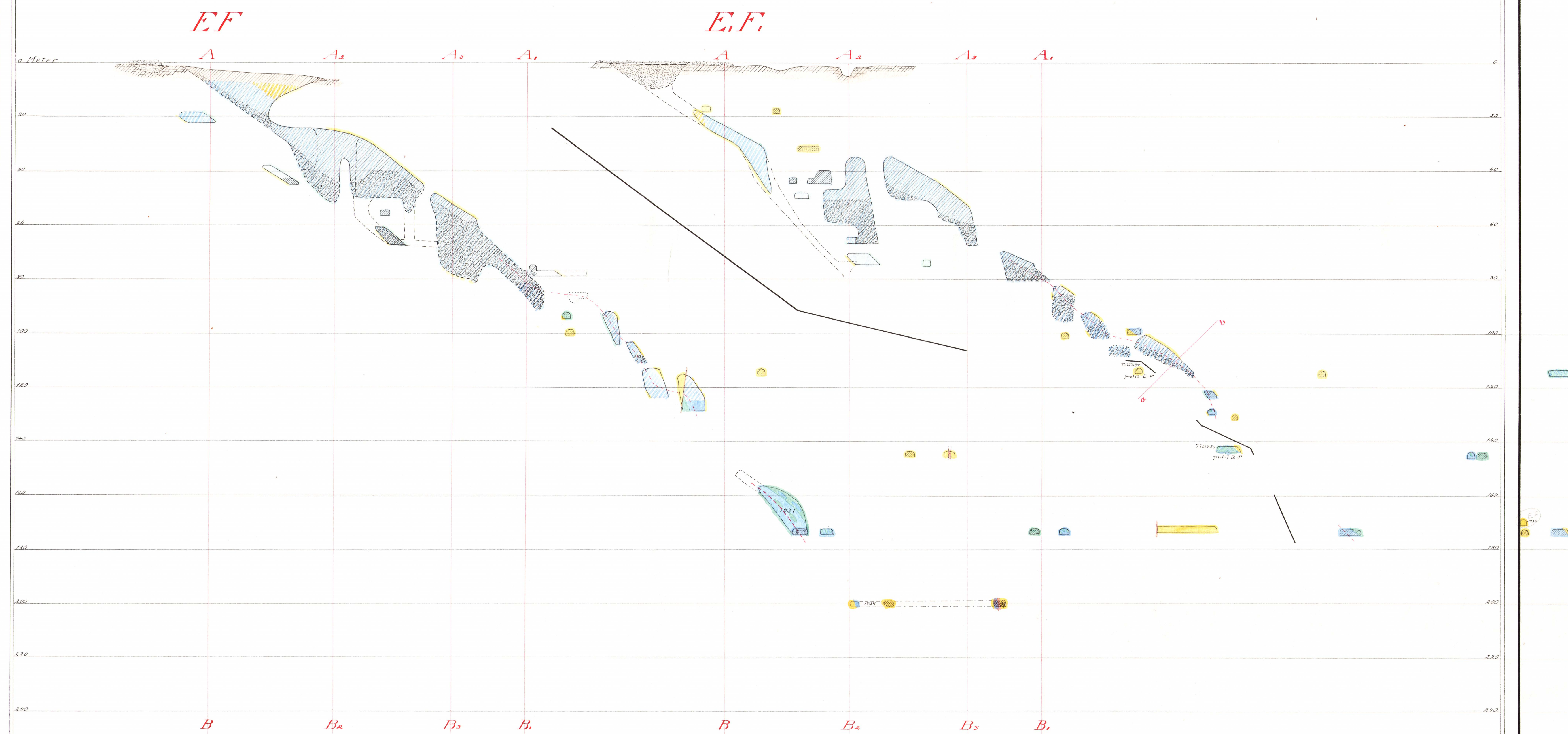
A₃B₃

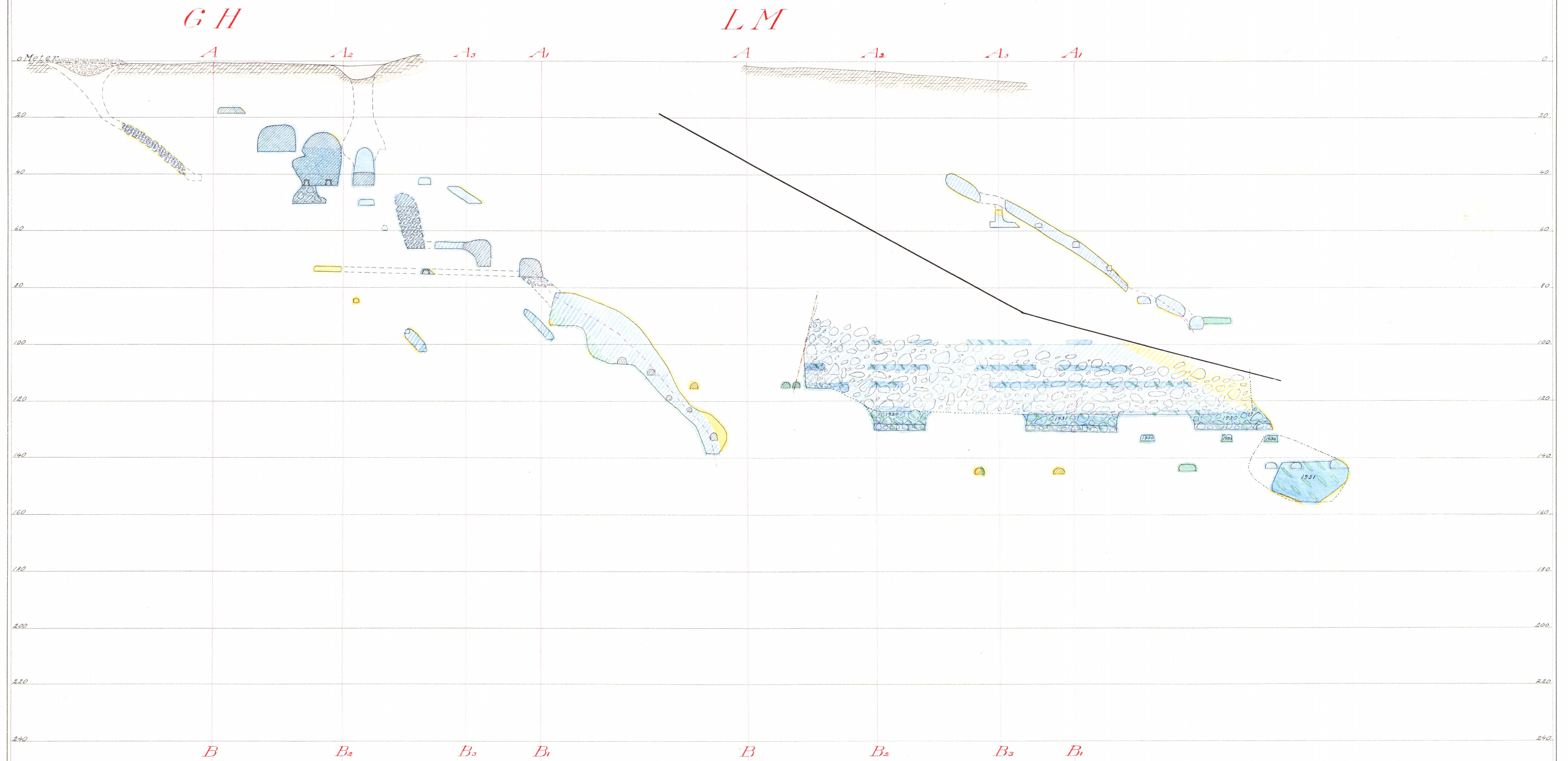
Tvärprofiler efter

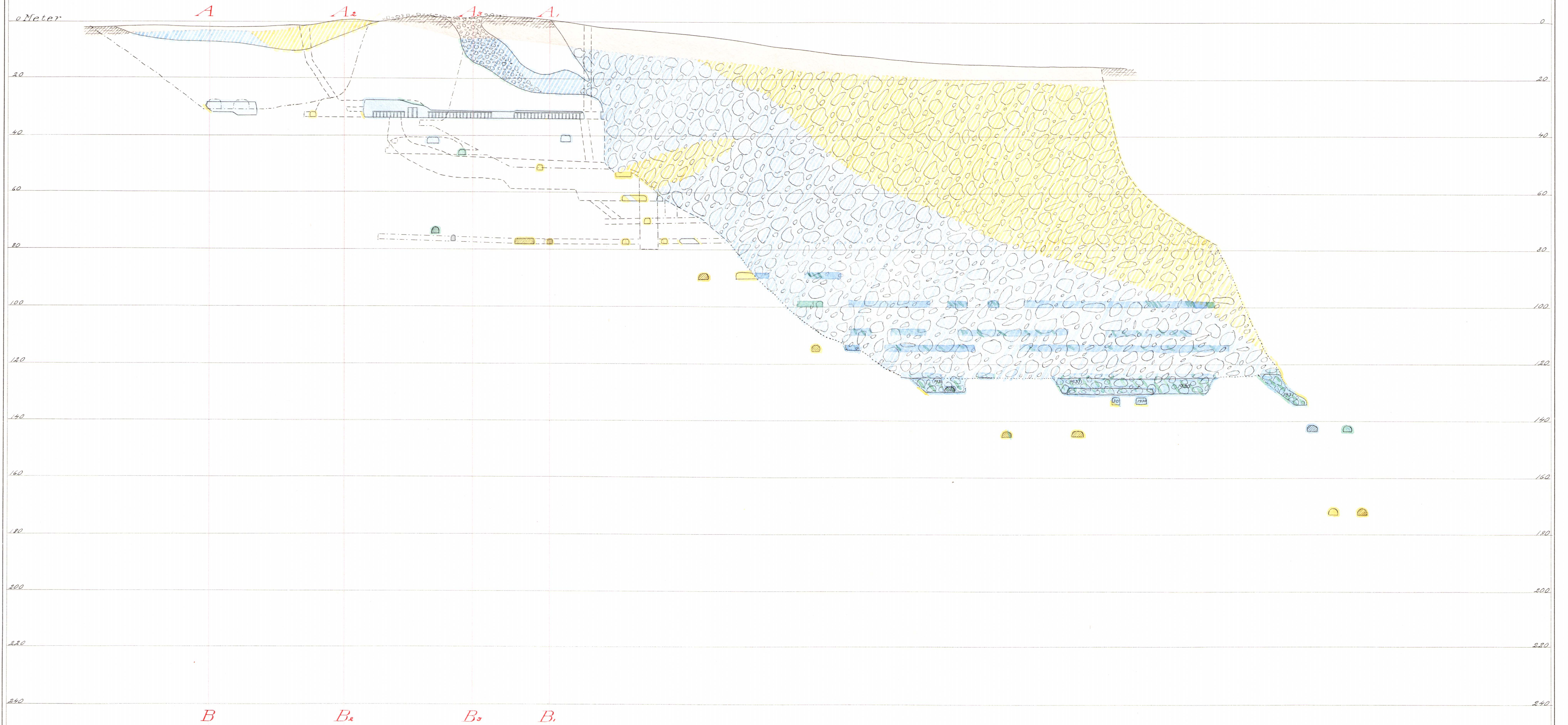
Tvärprofiler efter

Tvärprofiler efter

Tvärprofil efter LK.

Beskrivning till karta över Klacka och Lerbergs gruvfält.

Klacka och Lerbergs gruvfält är beläget i Nora och Järnboås socknar av Örebro län. Från gruvan forslas malmen och sligen medelst en cirka 1300 m. lång linbana till Klacka-Lerbergs station vid Nora Bergslags järnväg.

Ägare är Klacka och Lerbergs Gruveaktiebolag, i vilket de större aktieägarna äro Strömsnäs Jernverks Aktiebolag, Aktiebolaget Bofors och Hellefors Bruks Aktiebolag.

Redan på 1500-talet voro malmen föremål för bearbetning, och arbetet bedrevs då och längre fram genom upptagandet av en mängd små gruvöppningar. Genom sidoväggarnas och pelares rasering bildades så småningom 2 stora dagöppningar: Stora Klacka eller Herrgruvan och Stora Lerbergsgruvan. Dessutom finnas en hel del mindre gruvöppningar, såsom Kilgruvan, Kärrgruvan, Smällgloppan, Oxgruvan m. fl., av vilka en del numera äro övertäckta av gråbergssvarp. Genom den i Klackamalmen på senare tid använda rasbrytningen har ett större område i hängandet av de äldre gruvöppningarna bringats i ras.

Redan tidigt voro två utmål lagda för Klacka-Lerbergs gruvfält, nämligen Klacka odalfälts utmål och Stora Lerbergsgruvans utmål. Vid utmålsförrättning den 4 november 1911 sammanslogos de båda utmålen till ett gemensamt under namn av Klacka odalfälts utmål, varjämte utmålets gränser ånyo uppgingos och bestämdes. Det nya utmålets längd bestämdes till 1149,0 m. och dess bredd till 694,7 m.

Den allmänna bergarten i området är en grå, stundom röd lepitit med nordostlig strykningsriktning.

Malmerna äro till övervägande del svartmalmer, men på ensatta ställen påträffas mindre, blodstensblandade partier. Så har enligt äldre kartbeteckningar malmen i Kilgruvan utgjorts av blodsten.

Malmerna delas av en genom hela fältet sig sträckande sköl

- Stora Lerskölen - i två delar, Lerbergsmalmen norr om och Klackamalmen söder om skölen. Denna stryker i ungefärlig sydväst-nordostlig riktning och står praktiskt taget lodrätt.

Malmernas stupning är 30° - 40° åt öster.

Malmen är mycket finkornig och ligger antingen i skarn eller direkt i leptiten. Skarnet består av amfibol, klorit och granat samt något epidot. I Klackamalmen är förhärskande en lös, grovfjällig klorit.

Malmens beskaftenhet framgår av nedanstående analys:

Kiselsyra	11,60 %	
Lerjord	2,27 %	
Järnoxid.	55,48 %	Fe = 57,70 %
Järnoxidul.	24,30 %	
Manganoxidul.	0,34 %	
Kalk.	2,00 %	
Magnesia.	2,43 %	
Glödgn.förlust.	1,00 %	
Fosforsyra.	0,046 %	P = 0,019 %
Svavel.	0,007 %	

Den ursprungliga brytningsmetoden var pallbrytning, och senare användes både magasinsbrytning och takbrytning med igensättning. I den lossniga Klackamalmen visade det sig farligt även med den senare metoden, varför man där ansåg sig nödsakad använda tvärbrytning. I början av 1900-talet övergick man till rasbrytning, och de kvarvarande bottarna i Klackamalmen ovan 115 meters avvägning utdrogos med étagerasbrytning. Numera användes endast skivrasbrytning med en skivtjocklek av $5\frac{1}{2}$ - 6 m.

Uppfrakten försiggår på två donlägiga uppfordringsbanor. Den norra har dubbel uppfordring och användes även för personbefordran, under det att den södra är enkel och avsedd endast för bergtransport.

Malm- och sligproduktionens storlek under de fem senaste åren visas av nedanstående tabell:

År	Martinmalm	Primamalm	Slig	Summa
1921	1.410	5.740	8.800	15.950
1922	1.700	5.570	8.200	15.470
1923	330	5.740	7.900	13.970
1924	1.250	7.330	8.540	17.120
1925	--	7.680	8.530	16.210

Vid uppritandet av kartan har jag som synes i stort sett använt den gamla kartans profilsystem, enär jag ansett detta kunnat ske utan någon nämnvärd olägenhet. Fördelen med de gamla profilernas bibehållande är, att man för en tid framåt kan använda sig av de gamla tvärprofilerna. Området mellan 75 och 115 meters avvägningar är nämligen till stor del oåtkomligt på grund av det från dagen nedstörtade gråberget, varför man här ej kan få någon kontroll på den gamla kartans konturer och geologi. Det är att vänta, att man vid det fortsatta uttagandet av kvarlämnade restpartier och pelare sedermera kan komma i tillfälle att bättre komplettera kännedomen om nämnda område och då även med större säkerhet inrita de nya profilerna.

Den gamla ^{profilen} IK har jag emellertid slopat, då den på grund av sin olämpliga riktning ej hade något nämnvärt berättigande. Jag har i stället inlagt en ny profillinje, som jag kallat I₁K₁ för att den ej, till äventyrs skulle kunna förväxlas med den gamla.

Då stupningen på malmerna i gruvans övre delar är rel. flack - 30° och något däröver - anser jag, att en horisontalprojektion är av betydligt större nytta än en längdprofil. Till ytterligare förtydligande har jag uppritat tvenne vertikalskärningar, och böra givetvis flera sådana uppritas vid kartans komplettering nedåt.

Å fol. 1 har ej inlagts geologisk färgbeteckning på gruvöppningarna, enär konturerna där skulle bli så obestämda, att sådana beteckningar bleve av föga värde.

Å fol. 2 är Stora Lerbergsstöstens botten ej inlagd strikt efter normalkartans fordringar, då jag anser, att man på det sätt, kartan nu är ritad, får den riktigaste uppfattningen av bottenens verkliga utseende. För övrigt visa tvärprofilerna, hur skärningen i verkligheten skulle vara.

Striberg den 15 mars 1927